Vrijdag 27 Augustus 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3989

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Het Zweedse bloed kookt

Nazies boren 2 Zweedse vissersboten in de grond.

Mountbatten benoemd tot Geallieerd Opperbevelhebber in Zuid-Oost Azië.

Mevrouw Roosevelt in Nieuw Zeeland.

Italiaanse kust bij Locri beschoten.

WEER LUCHTAANVAL OP BERLIJN.

Britse Mosquito-escadrilles hebben over het reeds zwart geblakerde Berlijn weer een luchtaanval uitgevoerd. Dit was de derde aanval in opeenvolgende reeks. Teruggekeerde vliegers zeiden, dat de boel nog nasmeulde van het bombardement van Maandagnacht. Het Stockholmse ochtendblad „Svenska Morgonbladet" zeide in een telegram uit Malmö, dat reizigers, die uit Duitsland daar aankomen zeggen, dat het Westelijk en Zuidelijk gedeelte van Berlijn er het ergst aan toe is, hoewel overal in de stad de gevolgen van de bombardementen danig te bespeuren zijn. Zij beschreven de situatie als „catastrophaal". De vlieghaven Tempelhof zou zeer te lijden hebben gehad en de electrische schakelinstallaties hier in de buurt zouden ontwricht zijn. Als biezonderheid wordt hieraan toegevoegd, dat de eerste bommen, die deze schakelinstallaties troffen kortsluiting ten gevolge hadden, als gevolg waarvan de volle verlichting opeens aanging, zodat de vlieghaven een tijdlang baadde in een zee van licht, gemakkelijk voor de Britse vliegers om doelen te vinden (Londen, (AP) 27.8).

De BBC zegt, dat reeds een 500.000 mensen uit Berlijn getrokken zijn om veiliger oorden te zoeken. Zij gaan vooral naar Polen, waar ook reeds honderdduizenden uit Hamburg zijn. De Berlijnse scholen zijn ontruimd en overgebracht naar Lodz, Posen (New York, (AP) 27.8).

Rook blijft opstijgen van Berlijn en duizenden mensen kamperen in de open lucht buiten de hoofdstad om de terreur van de geallieerde bombardementen te ontkomen. De nazie-autoriteiten hebben pogingen gedaan den mensen moed in te spreken. Wij moeten het uithouden ,aldus deze lieden. Dr. Ley heeft na het bombardement van Maandag in „Der Angrif" een artikel geschreven, waarin hij zegt, dat dit wel zware dagen voor ons (d.w.z. de Duitsers) zijn en dat onze zenuwen op de proef gesteld worden, maar dat wij (Duitsers) moeten beseffen, dat het ook zware dagen voor de Britten zijn, omdat die ontzettende verliezen lijden. De Duitsers kunnen vertrouwen hebben in de sterke verdedigingswerken. Ley gaf toe, dat Berlijn ernstig getroffen is (Stockholm, (AP) 27.8).

PANIEKSTEMMING IN BERLIJN.

Een artikel in het Zwitserse weekblad „Die Nation" meldt, dat „Berlijn in een ware paniekstemming leeft" en dat vele personen, die van vrees bevangen zijn tengevolge der Geallieerde luchtaanvallen, „vluchten naar de omringende bossen teneinde zich daar in veiligheid te stellen."

Het artikel was geschreven vóór de hevigste bestoking van de Duitse hoofdstad in de nacht van Maandag. Het blad zeide, dat de „ogen van vele Berlijners geopend werden" door vlammenrode aanplakbiljetten, getekend door Goebbels, waarin deze hen raadt leven en goed in veiligheid te stellen.

„Die Nation" zeide, dat Goebbels spreekt met „onverbloemde openhartigheid." „Anders is hij op het ogenblik machteloos. De wegvaging van Hamburg is een verschrikkelijk spook, dat Berlijn tot een gekkenhuis maakt. De stad leeft in een koortsachtige vrees. Men pakt voortdurend koffers, en kisten...

De Oorlogszenuwen hebben in Berlijn een hoogte bereikt welke nooit mogelijk werd geacht. Wie er maar de kans toe heeft zendt al zijn bezittingen naar het platteland, naar Beieren, Silezië of Wenen. Goederentreinen zijn zo volgepakt, dat het verzenden van meubels verboden is. Een millioen kinderen werd uit de stad ontruimd... Met een enkele slag is Berlijn leeg geworden met uitzondering van degenen, die op hun post moeten blijven."

„Die Nation" zegt, dat sommige personen elke nacht „drie uren van Berlijn" gaan terwijl armere personen minder ver trekken. Nog anderen blijven in de nabijheid van de Tiergarten, zodat zij er de beste schuilkelders kunnen bezetten bij het minste gevaar.

Getuigen deelden mede, dat de Engelsen nieuwe wapenen gebruiken...... kolengruis, zwavel en phosphor, welke gevolgd worden door brandbommen, zodat er verschrikkelijke ontploffingen ontstaan, die slechts te vergelijken zijn bij een ontploffing van de damp in een kolenmijn.

Men zegt ook, dat de luchtafweer niet behoorlijk werkt omdat de Engelsen... kleine metalen platen werpen, die de gevoelige luisterapparaten voortdurend doen trillen, zodat niet zuiver gemikt kan worden." (Bern, (AP) 26.8).

LORD MOUNTBATTEN IN WASHINGTON.

Vice-Admiraal Lord Louis Mountbatten, de kortelings opnieuw benoemde Opperbevelhebber der geallieerden aangekomen. Hij begaf zich terstond in Zuid-Oost Azië is in Washington naar Admiraal Ernest King, den Vlootcommandant der Verenigde Staten (Washington, (AP) 27.8).

Mountbatten werd verwelkomd door een kleine groep Britse officieren met Kapitein Humphrey Tollemache van de Britse marine aan het hoofd. Toen aan Mountbatten gevraagd werd, of hij Roosevelt zou spreken, antwoordde hij, dat hij reeds zijn opwachting bij Roosevelt gemaakt had in Québec. Mountbatten zeide, dat hij bezoeken zou brengen aan de marine en het departement van oorlog. Hij zeide geen mededeling te kunnen doen omtrent zijn verdere plannen ten aanzien van de oorlogvoering tegen Japan. Hij prees de samenwerking tussen Britse, Noordamerikaanse en Chines etroepen in Birma. „Ik ben zeer vereerd met mijn benoeming tot opperbevelhebber aldaar. Zo-als u bekend, is het een geallieerd commando daar en ik ben zeer trots. dat Noordamerikaanse en Britse troepen daar zij aan zij zullen vechten, tezamen met onze Chinese wapenbroeders totdat wij de Japanners eruit geworpen zullen hebben en de uiteindelijke overwinning ons is" (Washington, (AP) 27.8).

JOHN WINANT JR. IN NOORD AFRIKA.

Het communiqué van het 8e U.S.-Luchtleger meldt, dat Luitenant John Winant Jr., zoon van den U.S.-ambassadeur in Groot-Britannië, veilig en wel in Noord-Afrika is geland. De jonge Winant kwam terug van een bombardementsvlucht op Regensburg en kreeg motorpech, waardoor hij niet meer mede kon komen met zijn escadrille. Hij is thans in Noord-Afrika aangekomen (Londen, (AP) 27.8).

CHILI'S AMBASSADEUR BIJ HULL.

De Heer Michels, Ambassadeur van Chili in Washington, had een onderhoud met Hull omtrent de Chileense behoeften aan olie voor de nijverheid. Michels beschreef de situatie als „wanhopig". Michels is de eerste Zuidamerikaanse ambassadeur, die een onderhoud met Hull heeft gehad sedert zijn terugkeer van de besprekingen met Roosevelt en Churchill over de strategie te Québec. Men zegt, dat ook voorrangsvergunningen en scheepsruimte het onderwerp van de besprekingen tussen Hull en Michels uitmaakten (Washington, (AP) 27.8).

BORIS BIJ HITLER.

Telegrammen uit Boedapest aan Svenska Dagblet te Stockholm melden, dat Tsaar Boris III van Bulgarije, tezamen met Premier Ion Antonescu van Roemenië hebben kortelings een bezoek gebracht aan Hitler. Generaal Ludwig von Chata, Hongaars minister van Oorlog, vestigde opnieuw de aandacht op wat hij noemde de Duitse bezorgdheid voor een mogelijke geallieerde invasie van de Balkan (Stockholm, (AP) 27.8).

STRUBBELINGEN DENEMARKEN.

Het nieuwsblad Aftonbladet schrijft, dat reizigers vertellen van strubbelingen op het Raadhuisplein, het centrum van Kopenhagen, gedurende verleden nacht. De reizigers konden niet vertellen of er slachtoffers waren gevallen, maar zieden dat het plein vol betogende mensen was geweest. Aanleiding zou zijn de gespannen verhouding tussen Denen en Duitsers. Voor het krieken van 21 Augustus reeds hebben de Duitsers troepen binnen gevoerd in Kopenhagen, hierbij waren tanks, gewapende auto's e.d. Wel 40.000 man zouden erbij betrokken zijn geweest, maar volgens de laatste berichten uit Denemarken blijken het er slechts een 10.000 geweest te zijn. De meesten waren jonge recruten, sommigen oudstrijders van het Oostelijk front.

Aftonbladet kreeg bericht van zijn correspondent aan de Zuid-West kust van Zweden (tegenover Denemarken dus), dat een valschermspringer gedood werd, toen zijn parachute niet open ging. Bij onderzoek bleek, dat hij een Deense pas, benevens 30.000 Deense kronen bij zich had. Naar verluidt vormen zich „sabotage-commando's", die bestaat uit Denen, welke voeling houden met de Britten. De briefschrijver vervolgde, dat Duitse troepen voortgaan te paraderen door Kopenhagen, terwijl de Denen ze uitsjouwden (Stockholm, (AP) 27.8).

HET BRAZILIAANSE SCHEEPSTEKORT.

De Britse regering onderzoekt de klacht van Brazilië omtrent een tekort aan scheepsruimte. Brazilië zeide, dat zijn schepen thans gebruikt worden om ruwe grondstoffen naar de geallieerden te vervoeren, vooral naar de Verenigde Staten van Amerika, terwijl de Argentijnse schepen, die voorheen het Argentijnse graan naar Brazilië brachten, thans op andere routes varen, omdat daar meer betaald wordt. Vooral varen ze op Zuid-Afrika. Brazilië heeft thans aan Groot Britannië verzocht een onderzoek te willen instellen teneinde verbetering in deze situatie te brengen, vooral ook omdat Brazilië het Argentijnse graan voor zijn leger behoeft (Londen, (AP) 27.8).

NIEUWE WANDAAD DER NAZIES.

Het Zweedse nieuwsagentschap maakte bekend, dat Duitse vlooteenheden 2 Zweedse vissersboten in de Noordzee nabij het Noordwestelijke punt van Denemarken in de grond hebben geboord.

De eerste reactie van een zegsman in het Zweedse Departement van Buitenlandse Zaken was, dat de Zweedse Regering de aanval als „buitengewoon ernstig" zou beschouwen, indien hij werkelijk had plaatsgehad. Het is het ergste incident waarin Duitsland betrokken is sedert het tot zinken komen van de Zweedse duikboot „Ulver" op 16 April.

De eerste berichten uit Gothenburg zeiden, dat mogelijk 12 Zweden het leven verloren hebben toen hun boten in vlammen tot zinken kwamen. De terugkerende vissers zeiden, dat de aanval plaatsvond op een afstand van 50 meter, hoewel de boten de Zweedse vlag in top hadden en het Zweedse kenteken aan weerszijden geschilderd hadden. 5 Boten werkten dicht bij elkaar toen zij werden aangevallen door Duitse torpedojagers. 3 Ervan wisten te ontkomen en keerden heden naar Gothenburg terug waar zij verslag uitbrachten. Het Zweedse Departement van Buitenlandse Zaken zeide, dat marine-autoriteiten ogenblikkelijk een onderzoek hebben ingesteld. Het blad „Handelstidningen" van Gothenburg, dat het eerst van de aanval melding maakte, zeide, dat de Duitse torpedojagers mogelijk enkele schipbreukelingen hebben opgepikt. De vissers zeiden, dat de torpedojagers het vuur a bout portant openden na enkele waarschuwingssalvo's te hebben gelost.

De oorlogsschepen naderden de vissersvloot uit de richting van Denemarken waar de Duitsers een mogelijke Geallieerde invasie-poging verwachten (Stockholm, (AP) 26.8).

RUSSSCH COMMUNIQUÉ.

„Op 26 Augustus maakten onze troepen ten Westen van Charkov in sommige sectoren van 4 tot 6 kilometer voortgang en veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen. In het Donetsbekken in het gebied ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad leverden onze troepen gevechten om hun posities te verbeteren. In andere sectoren van het front waren onze troepen gewikkeld in verkenningsgevechten. Op 25 Augustus ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 92 Duitse tanks. 38 Vijandelijke vliegtuigen werden in luchtgevechten en door het luchtdoelgeschut neergehaald". (Londen, (AP) 26. 8).

VATICAAN-ARGENTIJNSE BESPREKINGEN.

De Paus heeft door middel van zijn nuntius te Buenos Aires aan de Argentijnse regering doen weten verheugd te zijn over de mededeling dier regering, dat zij een hartelijke verstandhouding wenst met de H. Stoel.

Het nieuws van vandaag.

Misschien is het invasie-koorts, misschien is het weer een Duitse répresaille-streek, welke ertoe leidde, dat twee Zweedse vissersboten door nazie-schepen in de grond zijn geboord. Verstandig is het zeker niet om de Zweedse bloed te doen koken, nu Zweden in een positie verkeert, dat het een beslissende invloed kan doen gelden in de oorlog.

12 Zweden verloren het leven in dit incident, dat plaats vond nabij het Noordwestelijke punt van Denemarken, in wateren, waar de Zweden evenveel recht hebben om te varen als de Duitsers.

In Berlijn heerst er blijkens Zwitserse bladen een ware paniekstemming. Honderdduizenden verlaten de stad en zij, die er moeten blijven, leven in voortdurende doodsangst. Goebbels kan er geen doekjes meer om winden en waarschuwt de bevolking have en goed in veiligheid te stellen voor de Geallieerde luchtaanvallen. „Die Tat" van Bern maakt ook melding van nieuwe aanvalsmethoden, welke heus niet door gifgas overtroffen kunnen worden.

Dan gaat het voor de Duitsers steeds slechter aan het front in Rusland. Het Rode leger blijft vorderen ten Noord-Westen van Charkov, dwars door het hart van de Oekraïne in de richting van Kiev.

Het doel der Sovjets schijnt te zijn om het front in tweeën te splitsen, zodat de positie der nazies in het Zuiden nog hopelozer wordt.

Op Zuid-Italië worden de bombardementen voortgezet. En de spoorlijn en bruggen nabij Locri onder de „teen" van Italië, werd in de nacht van 24 op 25 Augustus duchtig onder vuur genomen. In Washington bevindt zich thans Lord Louis de Mountbatten, die door het Geallieërde Hoofdcommando benoemd is tot Opperbevelhebber in Zuid-Oost Azië. Waarnemers zien in de benoeming van Mountbatten een toekomstige amphibie-onderneming tegen de Japanners in het Verre Oosten.

Churchills radiorede is weer uitgesteld en voorlopig vastgesteld op Dinsdag 31 Augustus. Verwacht wordt, dat de Britse Premier enkele belangrijke verklaringen zal afleggen.

Als opvolger van Sumner Welles, indien deze ontslag neemt als Onder-Staatssecretaris, wordt de naam genoemd van Norman Armour, den Noordamerikaansen Ambassadeur in Argentinië.

Duitsland schept zich een bolwerk van haat en bitterheid.

Hieronder volgt de volledige text van het Memorandum, dat de leden van de Duitse Hierarchie gericht hebben aan de Nazie-gezagsdragers. De Praelaten waarschuwen in dit Memorandum tegen een bolwerk van bitterheid, dat ontstaat rond de grenzen van het Rijk tengevolge van de vervolging van de godsdienst in de bezette landen.

„De Duitse Bisschoppen in vergadering bijeen te Fulda hebben reeds verschillende malen hun ernstige klachten te kennen gegeven over de maatregelen, die de gezaghebbers van de partij en van de regering nemen tegen de Kerk en tegen het Christendom. In het afgelopen jaar hebben zij een memorandum aan de regering van het Rijk gestuurd, dat in talrijke biezonderheden het gedrag uiteenzet van vele gezagsdragers van de partij en van de regering ten opzichte van Priesters en gelovigen. Een gedrag, dat geheel is tegengesteld aan de bepalingen van de wet en aan de beloften van de regering, zowel als aan de arbeid voor het heil der zielen en de belangen der Kerk.

Wij hebben om verbetering gevraagd, niet alleen om de godsdienstige belangen maar ook uit liefde voor ons vaderland. De regering van het Rijk heeft Ons geen antwoord gegeven. Het kwaad, waarover geklaagd werd, blijft voortbestaan; sommige wantoestanden zijn zelfs verergerd.

Derhalve is Ons verzoek des te dringender geworden, opdat er toch recht worde gedaan aan de klachten, die Wij in Ons memorandum van 10 December 1941 hebben voorgelegd en die betrekking hebben op de verkrachting van de rechten der Kerk en van het kerkelijk leven.

Dit, Ons verzoek — en dat is ook de reden van deze nieuwe uiteenzetting — strekt zich met dezelfde noodzakelijkheid uit tot de vitale belangen van de Katholieke Kerk en tot de vrije oefening van de godsdienst der katholieke Christenen in de gebieden, die onlangs onder Duitsland gekomen zijn. De vitale godsdienstige belangen van de katholieken dezer gebieden zijn niet vreemd aan ons, omdat wij zeer intiem met de katholieken in deze streken verbonden zijn door Christendom en Duitse rashoedanigheden. Bovendien moet er rekening gehouden worden met het feit, dat de slechte mogelijkheden in de nieuwe gebieden ontstaan niet zullen nalaten invloed te oefenen op het Kerkelijk leven in het oude Rijk. Ook leeft nog in Onze herinnering voort, dat gedurende tientallen van jaren de Bisdommen van deze gebieden met Ons verenigd waren in de zorg voor alle kerken op Onze gezamenlijke Bisschopsconferenties.

Wij kunnen onze ogen niet sluiten voor de grote ellende van deze Duitsers, en Wij moeten eveneens Onze stemmen verheffen om wille van de eerbied voor de Duitse naam. Het is onbegrijpelijk dat nu, in het midden van deze harde oorlog, Duits volk, dat met groot vertrouwen en hooggespannen verwachting naar het Rijk terugkwam, door Duitsland wordt achteruitgezet en tot in het diepste der ziel wordt verbitterd.

Rond Duitsland, in al de bezette gebieden, wordt een bolwerk van bitterheid en vijandigheid opgericht, hetwelk voor een groot deel ontstaat wegens de medogenloze inmenging van de partijleiders en van het burgerlijk beheer in de vrijheid van geweten en van het godsdienstig leven der bevolking.

Alhoewel het voor Ons onmogelijk is in biezonderheden alle feiten in bovengenoemd document opgegeven te onderzoeken, omdat dit verhinderd wordt door moeilijkheden, die Ons beletten persoonlijk ter plaatse een onderzoek in te stellen, schijnen de rapporten, waarop Onze klachten gebaseerd zijn zo absoluut geloofwaardig, dat Wij niet bevreesd behoeven te zijn het verwijt te horen, dat Wij ze lichtvaardiglijk aanvaardden. Bovendien is de bevestiging door de regeringsambtenaren gemakkelijk mogelijk, omdat de betrokken gebeurtenissen voor het grootste gedeelte geheel duidelijk zijn, neen meer nog overal bekend staan.

Wij verwijzen in het biezonder naar Elzas-Lotharingen, dat na 20 jaren van vreemde heerschappij naar het Rijk terugkeerde. In Mei 1940 ontving de bevolking de Duitse troepen met grote geestdrift, omdat zij Duits voelt en leeft in Duitse geest. Bovendien verwachtte zij meer rechtvaardigheid van het Duitse bestuur dan van het Franse. De Duitse regering heeft echter op een veel rigoreuzer wijze de anti-kerkelijke wetten toegepast, die de Franse regering in 1919 van het eigenlijke Frankrijk niet durfde overbrengen naar Elzas-Lotharingen.

Wij zijn niet van plan biezonderheden aan te halen, die der regering beter bekend zijn dan ons. Maar zulke ingrijpende, meedogenloos uitgevoerde maatregelen als bijvoorbeeld de verdrijving van bijna 50% van alle parochie-geestelijken uit het Bisdom Metz; de ontbinding van alle kerkelijke organisaties, verenigingen en stichtingen en de in beslagneming van de eigendommen der liefdadigheidsinstellingen; het zich toeëigenen van kloosters voor mannen en vrouwen; de onteigening van alle hospitalen, kostscholen en huizen voor ouden van dagen, die aan de Kerk of aan kloosterorden behoren en die worden overgenomen door de stedelijke overheid of door de Staat, hebben de liefde van het diep godsdienstige Lotharingse volk voor het Duitse vaderland op een zeer gevoelige wijze getroffen.

Ernstiger zelfs is de vijandige houding van alle Duitsers, die in Luxemburg zijn opgegroeid. Ook de bevolking van Luxemburg ontving de Duitse troepen op een vriendelijke wijze en deze welwillende gezindheid zou gehandhaafd zijn als de Duitse burgerlijke administratie met tact het bestaande godsdienstige en culturele leven ontzien hadde. Maar de genegenheid van de Luxemburgers voor ons is vervreemd door de ruwweg uitgevoerde sluiting der kloosters en de scherpe maatregelen om de zielenarbeid der Priesters te beperken, door de talrijke verbanningen van Priesters en kloosterlingen en door het opsluiten van vele eerbiedwaardige Luxemburgse burgers in concentratiekampen, die meestal binnen korte tijd tengevolge daarvan aldaar sterven.

Zelfs droeviger dan in het Westen is de godsdienstige toestand in de nieuwe toegevoegde Oostelijke gebieden. Met misnoegen en verontwaardiging berichten talrijke Duitsers uit het Rijk, die daar gevestigd zijn of die daar gezonden zijn in een officiële positie, over de behandeling van de plaatselijke bevolking door de ambtenaren en de politie-autoriteiten en over de toestand die daaruit ontstaat voor de Katholieke Kerk. Met uitzondering van zeer weinig Godshuizen zijn alle kerken in de Bisdommen Posen en Litmannstadt aan de kerkelijke eredienst onttrokken en worden zij of voor wereldlijke doeleinden gebruikt of zijn zij officieel verzegeld. Een gedeelte ervan wordt gebruikt als pakhuis.

Een kerk in Posen is zelfs onteerd tot een rijschool. Een groot aantal der kerken is van alle godsdienstige voorwerpen beroofd; alle altaarkleden en priesterlijke gewaden zijn gestolen; het meeste meubilair is vernield.

In vele gevallen werden de taber-

nakels opengebroken en de geconsacreerde H. Hostiën op de meest gruwzame wijze ontheiligd. Zelfs de kerken in de parochies van mensen van het Duitse ras werden niet gespaard.

Wij vragen in het bizonder de aandacht voor de schokkende gebeurtenissen, die volgens de ontvangen berichten plaats hadden, tijdens de plundering en ontwijding van de kerken in de Duitse parochies bijvoorbeeld te Lissa, Samter, Tiefenbach (Gouw Schrimm) en Reisen in November 1941. In het gebied van het bisdom Litzmannstadt werden bijna alle kruisen en beelden der Heiligen op de openbare wegen en straten verwoest. Een zodanig gedrag kan door de bevolking slechts worden opgenomen als de uitdrukking van een zinneloze haat tegen alles wat Christelijk is.

In bijna geheel de Warthegouw is een geregelde zorg voor de zielen niet meer mogelijk. Practisch alle Poolse geestelijken van de bisdommen Posen en Litzmannstadt zijn in hechtenis gesteld en of in een concentratiekamp of in het gebied van het Gouvernement-Generaal geplaatst. Dit lot is zelfs ten deel gevallen aan die Priesters, die tijdens het Poolse bestuur de zorg van de Duitse bevolking op zich hadden en die in de Duitse taal de zorg der zielen oefenden. Het betekende een bittere teleurstelling voor de Duitse katholieken toen zelfs aan deze Poolse Priesters, die zich steeds zo volkomen vriendelijk ten opzichte van den Duitsers volgens ras getoond hadden, iedere verdere arbeid verboden werd en onmogelijk gemaakt. Wij horen telkens opnieuw van Duitsers de klacht, dat datgene wat zij onder de vroegere Poolse Regering met zoveel moeite bevochten hadden, weder van hen wordt afgenomen door ambtenaren van de Duitse Regering, en dat zij zelfs heden ten dage niet die rechten hebben, die zij onder Pools bewind bezaten. Bovendien is aan het verzoek van de Duitsers volgens ras om tenminste Duitse Priesters uit het Rijk te belasten met de zielzorg in de Warthegouw in het geheel geen aandacht geschonken. De katholieke Kerk is in de Warthegouw geheel en al zonder rechten, want ook de weinige Duitse Priesters, die zijn overgebleven om de zielzorg te oefenen, zijn gehouden aan het verneerend regeringsbesluit van 27 Mei 1941, waarbij bepaald is, dat de oefening des Godsdienstes slechts geschieden mag na verkregen toestemming van de daarvoor in aanmerking komende autoriteiten der Staatspolitie.

Practisch heeft de Staatspolitie het beheer over de kerken van de gehele Warthegouw overgenomen, ook wat de interne zaken betreft. Alle gouvernementsbepalingen en regelingen over kerkelijke zaken worden der geestelijkheid bekend gemaakt door de geheime Staatspolitie. Dit wordt door deze Priesters als een zware belediging en een groot wantrouwen gevoeld; te meer daar deze Priesters reeds jaren lang de zielzorg van hun Duitse medelandgenoten hebben geleid. Zij brachten daarvoor niet lichte offers en zij droegen door hun werk bij, dat het Duitse karakter van de Duitse katholieken, dat bedreigd werd door de pogingen ter Polonisering der Duitsers volgens ras, bewaard bleve.

Verschillenden van deze Priesters werden door de Poolse regering geïnterneerd en namen deel aan de interneringsmars naar Kutno. Nu echter worden deze mannen door de Duitse autoriteiten als staatsvijanden behandeld en worden zij geplaatst onder toezicht van de Staatspolitie.

Het zou ons te ver brengen om zelfs in grote lijnen een beeld te geven van de toestand der Kerk in de Warthegouw en van de behandeling der gelovige Christenen. Een nauwkeurig onderzoek van alle maatregelen, die noodlottig zijn voor het bestaan van de Katholieke Kerk en van het kerkelijk leven in het gebied van de Warthe en de gevolgen daarvan zou voor Ons dan alleen mogelijk zijn, indien onpartijdige waarnemers verlof kregen ter onderzoek door de parochies van de Warthegouw te reizen en even openlijk als naar geweten daarover mochten berichten.

Dit is, als Wij goed zijn ingelicht, zelfs niet toegestaan geworden aan den Pauselijken Nuntius en aan andere hoogstaande katholieken. Het is absoluut onbegrijpelijk, dat de leiders van de partij en de autoriteiten van de Staatspolitie in de Warthegouw op zich nemen het verwijt van een openlijke vijandigheid tegen de godsdienst en dat wel in verband met hun werk van organisatie. Het is toch immers duidelijk, dat het hun hoogste plicht is de Duitsers volgens ras aanhankelijk te maken aan het Rijk en ze in geen geval ontevreden te stemmen. In plaats van dit te doen, drijven zij deze mensen in de grootste gewetensconflicten en dwingen zij hen afkerig te worden van het Duitse Rijk.

De godsdienstige toestand is hetzelfde in de streken, die naar het Rijk zijn teruggekeerd, nadat zij 20 jaren tot Joegoslavië hebben behoord. Daar ook zijn ongeveer alle Priesters en kloosterlingen verdreven, bijna zonder middelen van bestaan, naar het door de Italianen bezette gedeelte van de Oekraïne of naar Croatië of zijn zij opgesloten in concentratie-kampen.

Op 10 Juli 1941 werd alle kerkelijke eigendom in beslag genomen en zelfs eeuwenoude stichtingen werden niet gespaard. Deze behandeling van het diep-gelovige volk der Slovenen heeft de geestdrift voor Duitsland, dat bij 90 % van de bevolking bestond volgens het oordeel van personen die het land door en door kennen, doen omslaan in een felle haat tegen de Duitsers. Hiertoe was vooral ook de oorzaak, dat talrijke Slovenen naar andere gebieden werden overgebracht of in concentratiekampen geplaatst werden. Daardoor ontstond er ook een guerrilla-oorlog, die met bloedige maatregelen onderdrukt werd, doch die tevens het overige nog rustig zijnde deel van de bevolking tot wanhoop drijft.

Het is een ervaring, die in alle tijdperken van de wereldgeschiedenis verworven is, dat niets een meer verbitterder gevolg heeft, dat niets sterker de haat opwekt en niets een groeiender vijandigheid kweekt dan wanneer een overwinnende natie ernaar streeft van de overwonnenen het geloof af te nemen.

Met grote bezorgdheid voor de goede naam en de welvaart van het vaderland en ons ten volle bewust van de zware verantwoordelijkheid ten opzichte van onze broeders in het Geloof in de bezette landen smeken Wij der regering van het Rijk een eind te maken aan het onbeperkt anti-godsdienstige drijven van de partijleiders en aan de vernietigende maatregelen tegen Kerk en Christendom. Dat alles is politiek onwijs en wekt de verachting van geheel de mensheid. Men kan niet verwachten hard werkende en trouwe mensen voor Duitsland te winnen en ter zelfder tijd het geluk hunner harten en de bron van hun kracht verwoesten. Men kan niet de taak op zich nemen een nieuw en beter Europa op te bouwen en tegelijkertijd het Christendom vernietigen. Het Westen is onafscheidelijk verbonden met het Christendom. Indien het Christendom verwoest wordt dan zal er niets overblijven, dat in staat is dat werkelijk ook maar enigszins te vervangen.

Wij smeken derhalve en bezweren de regering van het Rijk aanwijzingen te geven, opdat er uiteindelijk een eind kome aan de vijandelijke maatregelen tegen de Kerk. Dit doen Wij vooral in dit plechtig ogenblik, nu het zo noodzakelijk is alle krachten in te spannen en bijeen te brengen voor het welzijn van het vaderland.

Nederland.

VOOR HET VADERLAND.

De Nederlandse Scheepvaartcommissie te Londen publiceert de volgende lijst van personeel van de Nederlandse handelsvloot, dat vermist wordt of de dood heeft gevonden: A. van Duijn; G. C. A. J. van Bueren; M. Chateau; G. L. van Haaften; C. Kamp; J. C. N. Keyzer; C. Kost; C. J. M. van der Meulens; S. van Reede; J. van Wateringe; H. J. Bartsch; J. Buys; A. C. J. van Eyk; A. Fokkens; M. Goudstikker; H. W. M. Kerster; N. Koppelaar; P.C. Koppers; C. Oostrom; C. C. Romijn; B. Schras; H. Smits; A. Thans; A. C. Verhey; A. Waterman.

VOOR KONINGIN EN VADERLAND.

Een Engelandvaarder vertelde te Londen:

Een Nederlandse patriot, die in de gevangenis te Scheveningen (het „Oranjehotel") was opgesloten, was door de Duitsers ter dood veroordeeld. Op de morgen van zijn terechtstelling bracht een medegevangene hem zijn laatste maaltijd en deze man was zo ontroerd dat hij weende. De ter dood veroordeelde nam het bord eten aan en zeide: „Wie is ter dood veroordeeld? Jij of ik?" 's Middags werd hij weggeleid naar de executieplaats. Door de gangen galmde zijn zware stem: „Voor Koningin en Vaderland! Voor Koningin en Vaderland! Voor Koningin en......"

IS HET UUR GESLAGEN?

De Canadese pers schrijft, dat de oorlog in de Stille Oceaan versneld zal worden ten gevolge van de conferentie te Québec. Het schijnt dat daar verschillende stappen zijn beraamd, onder andere: tot versterking van generaal MacArthur's krijgsmacht, een versterking die hem in staat zal stellen verdere campagnes te voeren. De kranten in Canada schrijven, dat dit kan inhouden: een directe aanval op Nederlands Indië.

LAUTEN EN KOEPANG GEBOMBARDEERD.

Generaal MacArthurs hoofdkwartier deelt mede, dat geallieërde vliegtuigen hedennacht Lauten en Koepang op Timor hebben gebombardeerd, hetgeen hevige ontploffingen en branden heeft veroorzaakt.

DE ZILVEREN VLOOT.

De in Engeland gemaakte film „De Zilveren Vloot", die tot onderwerp heeft de patriottische daden van een Nederlandse duikbootbemanning is te Chateau Frontenae in Canada voor de afgevaardigden ter oorlogsconferentie en journalisten vertoond. De film had een enorm succes.

PATRIOTTISCH TONEEL.

De schrijver Jan de Hartog heeft in Londen nog verteld: Er worden toneelstukken vertoond en declamatie-avonden gehouden op geheime plaatsen voor een zeer heterogeen patriottisch publiek, van alle arbeiders, intellectuelen en allerlei soorten mensen. Dit geschiedt veelal door de beste toneelspelers van Nederland, wier namen natuurlijk niet kunnen worden openbaar gemaakt. Zij stellen hun leven hiermede in de waagschaal.

GEEN NEDERLANDERS GEDOOD.

Officieel wordt medegedeeld, dat geen Nederlanders gedood of gewond zijn bij de Geallieerde luchtaanvallen op Rome.

WIE ZAL HEN VINDEN?

De politie-radio-omroep Scheveningen verzoekt om arrestatie van twee mannen die administratie documenten hebben gestolen uit het kantoor van den controleur voor de Veeteelt te Workum (F) o.a. de requireringslijsten voor het lopende jaar. Beide mannen droegen de uniform van de Nederlandse Arbeidsdienst. Hun namen: Theodorus Frederik Stravers (18 jaar) en Pieter Benjamin Strengholt (19 jaar). Beiden uit Amsterdam.

NETHERLANDS HOUSE GEOPEND.

Netherlands House, middelpunt van Nederlandse activiteit te Londen is geopend door plaatsvervangend ministerpresident Clement Attlee. In een persconferentie verklaarde de Britse ambassadeur bij het Hof van H. M. de Koningin Sir Neville Bland te hopen dat deze instelling ook na de oorlog zou blijven voortbestaan als een permanent instituut van Brits-Nederlandse kameraadschap. De Koningin, Prins Bernhard, vele Ministers en Engelse autoriteiten woonden de plechtigheid bij. Minister van Kleffens sprak namens de Nederlandse Regering.

PRETTIGE DAGEN.

Prinses Juliana en de drie prinsesjes brengen — naar Aneta meldt: bizonder heerlijke vacantie door bij het Meer van Bays in de provincie Ontario (Canada).

POSTZEGELTAAL.

De Noordamerikaanse postzegel van 5 cent met de Nederlandse vlag is Dinsdag in de Verenigde Staten in omloop gebracht. Er ging wat vriendelijks aan vooraf: ambassadeur Loudon kreeg plechtig een vel aangeboden. En minister van posterijen Frank Walker verklaarde: „deze postzegel zal ons altijd herinneren aan onzen dapperen bondgenoot Nederland. Wij vechten schouder aan schouder opdat deze zegels spoedig de post naar een vrij Nederland moge brengen. Congreslid Charles Hoeven zeide trots te zijn op Nederland en het eens te zijn met dit postale bewijs van vriendschap „namens alle 400.00 Noordamerikanen van Nederlandse afstamming".

DE EERSTE.

Te Wassenaar is de eerste Rijksgroentenwinkel geopend. Middel tegen prijsopdrijving.

STIJGEN EN DALEN.

Het aantal huwelijken in Nederland is gestegen van 7.7 per duizend tot 12.7 per duizend. Deze stijging is grotendeels het gevolg van de wens van gedwongen arbeiders in Duitsland om niet naar Polen te worden gezonden. Het geboortecijfer daalt in zeer sterke mate.

MOOI TEKEN.

Alle kapiteins van de Zweedse scheepvaartlijn „Svenska Aktie ovlaget" hebben een brief aan de directie gericht, waarin zij verklaarden dat zij en hun bemanningen niet meer naar Rotterdam willen varen met het oog op het sterk toegenomen gevaar door Geallieerde vliegtuigen en motortorpedoboten.

Zij laten zich gelden!

Wij hebben reeds medegedeeld dat een Nederlands vliegeskader heeft deelgenomen aan de Geallieerde aanval vorige week op de Duitse vliegtuigfabriek te Vlissingen. Thans wordt bekend dat een vliegtuig vermist werd, maar dat de bemanning veilig in Engeland aankwam. Twee leden van het Nederlandse eskader woonden vroeger te Vlissingen. Het bombardement was een succes. De bemanning die gered werd, dreef in een rubberboot op zee en werd op 160 mijl van de kust ontdekt en opgepikt door andere vliegtuigen van het Nederlandse eskader. Onmiddellijk na hun veilige terugkeer kwam Prins Bernhard hen geluk wensen. Nog een enkel woord over dit Nederlandse eskader. Eerst behoorde het tot het kustcommando, doch sedert korte tijd was het toegevoegd aan het bombardeer-commando. Het heeft 25 bommenwerpers tot zijn beschikking en is uitmuntend geoefend. Ook de grondstaf bestaat, op enkelen na, geheel uit Nederlanders. De meeste mannen zijn Engelandvaarders. En de geest in dit onderdeel der Geallieerd luchtmacht — dat door en door Nederlands is — is uitmuntend.

EEN GROOT SUCCES.

Dr. Fernandez, hoofd van het Surinaamse departement voor Landbouw en Economische Zaken is te Paramaribo teruggekeerd uit St. Thomas waar hij de conferentie, waarover wij reeds eerder bericht hebben, bijwoonde. Hij zeide dat daar zeer belangrijke plannen zijn gemaakt, dat de conferentie een groot succes was en dat zij van groot belang voor alle Caraïbische landen zal blijken te zijn. Wat er besloten is zal zo spoedig mogelijk in de practijk worden gebracht.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Vr., 27 Aug.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 832.

Shipping & Supplies: Gruter, tel. 455, Hotel CPIM.

Scheepvaart Afdeling: Soffree, tel. 799, Hotel CPIM.

Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468 en De Boer, tel. 234.

Sportclub „Asiento": Zaterdag 28 Augustus as. vriendschappelijke voetbalwedstrijd tussen Asiento 2 — M.T.D. 2; terrein Rio Canario; aanvang 16.30 uur; scheidsrechter De Winter.

Zondag 29 Augustus vriendschappelijke wedstrijd tussen Asiento 1 — Transvaal 1; terrein Rio Canario; aanvang 16.30 uur.

WIJ ONTVINGEN.

Militair- en Politietijdschrift voor Curaçao, Juni/Juli 1943. Het interessante politiële maandblad bevat als steeds artikelen welke voor de politie hier van grote interesse zijn. Een heel bizonder stuk, naar onze mening eigenlijk volkomen buiten het kader van politie-blad, is een stuk over de „Aanbidding van het Lam" door A. van den Berg. Andere stukken vermelden de onderscheidingen, welke zijn uitgereikt, behandelen verder velerlei aangelegenheden.

Wij kunnen ons onmogelijk tot Kapitein Venema's „rakkers" rekenen, maar met belangstelling lezen wij dit blad steeds. De politie op Curaçao, anders dan in vele andere landen, bekleedt een populaire plaats en de omgang tussen politie en publiek is — vooral dank zij der goede leiding bij de politiecorpsen — prettig. Daarom leest zulk een blad ook al prettig.

JAMAICA'S APOSTOLISCH VICARIUS JUBILEERT.

Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mgr. Thomas Emmet S.J., Apostolisch Vicarius van Jamaica, heeft dezer dagen zijn 50-jarige intrede in de Jesuïeten-orde gevierd. Verschillende bisschoppen en praelaten woonden de plechtigheid in de kerk bij.

Op Jamaica zijn ongeveer 80.000 katholieken, waarvan een derde in Kingston. Er werken ongeveer 50 priesters van de Jesuïeten, tezamen met een 150 zusters van verschillende congregaties.

De Katholieke Verkenners.

Aangesloten bij „De Nederlandsche Padvinders" delen door deze mede, dat in

Het A.B.C. Kamp

dat de Katholieke Verkenners van Aruba, Bonaire en Curaçao, van 27 Augustus tot 3 September op Brakkeput-Ariba houden,

op Zondagmiddag 29 Augustus van 14.00 tot 16.30

BELANGSTELLENDEN WELKOM zullen zijn.

De
D. C.

Centro Social Catolico

De Leden worden bij deze uitgenodigd tot het bijwonen van de kransneerlegging bij het Standbeeld van onze Geëerbiedigde Koningin, in het Wilhelmina-park, die plaats zal hebben Dinsdag a.s. 31 Augustus om 2 uur n.m., waarna een Heildronk gehouden zal worden in ons Clubgebouw.

Namens het Bestuur
Frank Pietersz
Secretaris.

3—2

Buitenland.

ZAL NORMAN ARMOUR WELLES OPVOLGEN?

Richard G. Massock seint uit Washington:

Norman Armour, de Noordamerikaanse Ambassadeur bij Buenos Aires en beroepsdiplomaat, schijnt grote kans te hebben om Sumner Welles op te volgen als Onder-Staatssecretaris, indien en wanneer zijn ontslag wordt bekendgemaakt.

Breckinridge, die sedert lang assistent is van den Staatssecretaris, heeft een krachtige steun van het Congres volgens zijn medewerkers, doch men verwacht, dat een man met meer diplomatieke ervaring tenslotte gekozen zal worden.

Intussen ontstond de mogelijkheid, dat Welles, niettegenstaande zijn meningsverschil met Hull, een benoeming zal aanvaarden als persoonlijk vertegenwoordiger van Roosevelt in Zuid-Amerika met hoofdkwartier in Rio de Janeiro. Ook werd de mening geopperd, dat hij naar Moskou zal gaan op een speciale missie.

Armour bevindt zich thans in Washington voor „cosultatie" en men twijfelt eraan dat hij spoedig naar Buenos Aires al terugkeren, vooral daar Argentinië nog steeds zijn betrekkingen met de asmogendheden niet verbroken heeft. De 56-jarige Armour is persoonlijk misschien een der meest populaire Noordamerikaanse Ambassadeurs. Hij is louter beroepsdiplomaat en heeft zich nooit met een of andere politiek ingelaten. Zijn vrienden zeiden echter, dat hij in staat is elken Senator of Afgevaardigde van het Congres voor zich in te nemen.

De lange charmante Armour is een reusachtige succes geweest op elk van zijn posten. Zijn vrienden zeggen, dat hij een man van gezond oordeel is met een analystisch verstand, dat in het recht geoefend is.

Armour kent Europa binnenste buiten, aangezien hij heeft gediend in Petrograd (thans Leningrad), Parijs, Brussel, Den Haag en Rome. Hij is bekend met Japan en het Verre Oosten, waar hij van 1925 tot 1928 Raadgever op de Ambassade in en het Verre Oosop de Ambassade in Tokio was. Hij is ook op de hoogste van de Inter-Amerikaanse problemen en de goede nabuurpolitiek van Welles, aangezien hij Gezant is geweest in Haiti, Canada en Ambassadeur in Chili en Argentinië. Hulls vereisten voor een Onderstaatssecretaris zijn drievoudige trouw, kennis en de bereidwiligheid om een groot deel van de lasten van gastheer op zich te nemen met veel geld om dit te kunnen doen. Armours vrienden zeggen, dat hij aan alle drie vereisten voldoet. (Washington, (AP) 27.8).

CHINEES COMMUNIQUÉ.

Het Chinese communiqué luidt:

„Op de avond van 20 Augustus vielen Chinese troepen Fuyang aan ten Westen van Tsjekiang en tegen middernacht trokken zij de stad binnen.

Honderden Japanners werden gedood of gewond en een groot aantal gevangenen genomen.

De Chinezen namen ook meer dan honderd geweren in bezit en vernielden alle defensie-werken van den vijand in de stad. Na hun zending volbracht te hebben ontruimden de Chinezen de volgende morgen de stad en trokken zich terug naar hun oorspronkelijke posten.

Ondertussen werden vijandelijke versterkingen gezonden van Hangtsjow en Hutsjow in westelijke richting om langs Wukang op te rukken. Zij werden bestreden en in de morgen van 23 Augustus woedden er nog gevechten in de buurt van Kutsjeng en Pa Tu. Vijandelijke troepen uit Sjutsjow ten Noorden van Kiangsu vielen Chinese posten aan te Toukungkow maar werden teruggeslagen. De Chinezen namen verschillende Japanse soldaten gevangen en een grote hoeveelheid ooriogsmateriaal in bezit. Vijandelijke troepen van Suienang poogden de „Gele Rivier" bij Liulintang over te steken onder dekking van hevig kanonvuur om naar Tokten op te trekken. Zij werden door hevig kanonvuur van de Chinezen ontvangen, Na de helft van zijn krachten verloren te hebben, keerde de vijand naar zijn bases terug zonder er in te slagen de rivier over te steken". (Chungking, (AP) 26.8).

DINO GRANDI IN LISSABON.

Een Italiaanse diplomatieke missie met Dino Grandi (voormalige Italiaanse ambassadeur bij het Hof van Sint Jacobus — Groot Britannië) aan haar hoofd, is in Lissabon aangekomen, aldus wordt van de Italiaanse grens gemeld. Naar verluidt zouden besprekingen omtrent een wapenstilstand doel van de tocht zijn (Bern, (AP) 27.8).

Londen zegt van dit bericht in het geheel geen bevestiging te hebben en Londense gezagsdragers zeggen dat zij er ook persoonlijk niets van weten. (Londen, (AP) 27.8).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ. VAN NOORD-AFRIKA.

In de lucht.

„De aanvallen op de Italiaanse vliegvelden werden gisteren voortgezet door de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht. Bommenwerpers vielen het vliegveld te Caputa aan en twee vliegvelden te Grazzaise werden door middelzware bommenwerpers aangevallen. Vele bommen ontploften in de doelgebieden en tussen de vliegtuigen op de grond. Bij gevechten met vijandelijke gevechtsbommenwerpers en hun escorte werden 15 vijandelijke toestellen neergeschoten. Gevechtsbommenwerpers voerden offensieve vluchten uit boven Sardinië en vielen doelen aan in de gebieden van Carloforte en Guspini.

Wegen en spoorwegverbindingen in Zuid-Italië alsook kanonstellingen in het gebied van Reggio werden tijdens de dag aangevallen. In de afgelopen nacht werden de rangeerterreinen te Bagnoli aangevallen door nachtbommenwerpers. Het gebied van Algiers werd in de afgelopen nacht aangevallen door vijandelijke bommenwerpers. De schade was nietsbeduidend en er werd een klein aantal slachtoffers veroorzaakt. Drie der aanvallende vliegtuigen werden neergeschoten. Een vijandelijk vliegtuig werd vernield in de nacht van 25 op 26 Augustus. Van al deze verrichtingen worden 7 onzer vliegtuigen vermist."

Te water.

„In de nacht van 24 op 25 Augustus bombardeerde een Britse vlootmacht de spoorlijn en bruggen te Locri onder „de teen van Italië op 32 kilometer ten Noord-Oosten van Kaap Spartivento. De kustbatterijen antwoordden wel maar haar vuur was onzuiver. In de namiddag van 25 Augustus beschoot een Britse kruiser de vijandelijke stellingen aan de Calabrische kust nabij het Zuideinde van de Straat van Messina." (Geallieërd Hoofdkwartier, (AP) 27.8).

MEVROUW ROOSEVELT IN NIEUW ZEELAND.

Mevrouw Eleanor Roosevelt, de echtgenote van den Noordamerikaansen President, arriveerde in Nieuw Zeeland voor een bezoek aan het Noordamerikaansen hospitaal en de Rode Kruis posten. Zij werd verwelkomd door Gouverneur Generaal Sir Curil Louis Norton Newall en hooggeplaatste Noordamerikaanse en Nieuwzeelandse officieren. (Auckland Nieuw Zeeland, (AP) 27.8).

NAZIE-LEUGEN ZEGT DAT BELGISCH LEGER ONTBONDEN IS.

Het Belgisch Ministerie van Voorlichting te Londen deelt mede:

„Het weekblad „Cassandre", dat te Brussel onder het toezicht van de diensten der nazie-propaganda wordt gepubliceerd, schrijft in zijn nummer van 27 Juni jl., dat het in Groot-Brittannië heropgerichte Belgische leger, onlangs ontbonden werd.

Op deze onbeschaamde leugen kan slechts één antwoord gegeven worden: het zal den vijand en zijn medewerkers, ten gepasten tijde en met de nodige kracht, gegeven worden door de Belgische strijdkrachten, die zich in Engeland onvermoeibaar voor de strijd voorbereiden, door de Belgische zeelieden, die onder hun nationale vlag onverpoosd voor de zaak der Geallieerden blijven varen, door de Belgische vliegers, die thans talrijker zijn dan op 10 Mei 1940, en die zich elke dag in de strijd begeven, door de prachtige koloniale troepen, die zich tijdens de veldtocht in Abessinië met roem hebben overladen en waarvan thans een ganse brigade gereed staat voor de strijd in het Nabije Oosten.

HIMMLERS POSITIE.

Tass bericht uit Zurich, dat Hitler een nieuw besluit heeft uitgevaardigd, waarbij aan Hitmmler ook de leiding van het Ministerie van Justitie en over alle juridische instanties wordt opgedragen. Hetzelfde Tass-bericht meldt, dat Himmler opruiming heeft gehouden onder het personeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken door 40 ambtenaren te ontslaan, de meesten waarvan onder waren en niet al te actief als nazies (Londen, (AP) 27.8).

ARUBA

GEEN KRANT WEGENS ZIEKTE.

De Aruba Post zal blijkens een zendbrief „wegens ziekte van den uitgever [vermoedelijk foutieve vertaling van Editor — Red.] voorlopig niet verschijnen".

CURAÇAO

PASTOOR DE GROEN OP CURAÇAO.

Pastoor Norbertus de Groen O.P., tot voor kort Pastoor van de parochie te Philipsburg (St. Maarten), is gisteren aangekomen. Pastoor de Groen is reeds 38 jaren in de Curaçaose missie werkzaam, waarvan 32 jaren op de Bovenwinden. Zoals reeds gemeld is Pastoor de Groen opgevolgd door Pastoor Leo D. van Dijk O.P.

SURINAAMS JOURNALIST OP CURAÇAO.

David Albert George Findley, benoemd-redacteur van het Paramaribose nieuwsblad „De West", brengt op het ogenblik een bezoek aan ons eiland. Zoals bekend is de Heer Findlay kortelings tot redacteur van dit belangrijke Surinaamse blad benoemd. Voordien was de Heer Findlay in het gebiedsdeel Aruba als onderwijzer werkzaam.

De Heer Findlay, die juist 30 jaar oud is, is Surinamer van geboorte, doch kreeg van zijn Schotsen vader een Engelse familienaam. De Heer Findlay heeft reeds sedert een 13-tal jaren medegewerkt aan „De West" en gedurende enige maanden van verlof van den huidigen redacteur William Kraan zelfstandig de redactie van dit blad gevoerd. Lange tijd was de Heer Findlay Arubaans briefschrijver van „De West". Thans is de Heer Findlay op Curaçao, vanwaar hij zal doorreizen naar zijn geboorteland. Van de gelegenheid maakt de Heer Findlay gebruik contact te zoeken met de Curaçaose pers.

EEN MOOIE GIFT.

Het Curaçaose Comité voor Hulp aan de slachtoffers van de overstroming van de Orinoco heeft, door middel van consul-generaal Eleazar Morrison 20.000 bolivar gezonden aan den Heer Rafael Isaya Nunez, president van de Junta Nacional de Socorros te Caracas.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C.

De K.S.C. heeft dezer dagen een uitnodiging ontvangen om op Aruba een tweetal wedstrijden te komen spelen onderscheidenlijk tegen de clubs Oranje en Unidos.

Het elftal dat naar Aruba zal gaan wordt nader bekend gemaakt.

FEEST OP RINCON.

Ter viering van het vijf jarige bestaan van de jeugdvereniging van Rincon, werd gisteren te Rincon een gezongen Heilige Mis opgedragen en 's avonds werd er Comedie gespeeld.

GESLAAGD.

Dezer dagen slaagden voor het examen „Handwerken" de volgende Dames:

Minguelita Girigori; Ivy de Pool; Júlia Nicatia; Teresita Bachilie; Agustinita Alejo; Riguilda Ignacio; Altagracia Alberto; Olga Soliano; Lunita Bacilio; Margarita Balentina; Marie Zichem en Juliaantje Tjong A Hung. De 5 eerste jonge dames behoren tot de leerlingen van de Bisschoppelijke Nijverheidsschool.

BILJART-AVOND VOOR DE ZEELUI.

Morgenavond om 20 uur wordt er een Biljart-avond gehouden voor de Zeelieden in Het Zeemanshuis, Klipstraat. Er zullen mooie prijzen uitgereikt worden aan de overwinnaars van deze avond.

HET RODE KRUIS.

De Colonne-commandant van de Transportcolonne, Dr. W. M. Bonne, schrijft:

Hedenavond om 17.30 uur allen verzamelen in uniform bij de Centrale Post voor excercitie-oefening voor de militaire parade op 31 Augustus.

DE WARMTE DEZER DAGEN.

Gistermorgen bedroeg de temperatuur om 8 uur 's morgens 29.0 graden C.,; om 13 uur 32.4 graden C. en om 18 uur 28.4 graden C. De maximum temperatuur was gisteren 34.5 graden C. Hedenmorgen om 8 uur was de temperatuur 29.4 graden C.

Directeur Keesing op Curaçao

Een der meest bekende namen in de journalistieke wereld — zeker in Europa — is de naam Keesing. Want op de rekken van vrijwel ieder goed redactiebureau staat een rij lijvige boekwerken: het Keesings Historisch Archief. Hierin vindt de redacteur alle biezonderheden over enig belangrijk feit, dat gedurende de laatste jaren is voorgevallen.

Vanzelfsprekend is dit een enorme hulp voor de redactie en bespaart zij zich veel arbeid om nog niet te spreken over het geld, dat zij anders voor het vormen en onderhouden van zulk een archief zou hebben moeten besteden.

Het Keesings Historisch Archief is één van de ongeveer dertien systemen, welke de Uitgevers Systemen Keesing in vier talen — het Nederlands Engels, Frans en Duits — uitgaven. De uitgeverij is van Nederlandse oorsprong en werd in 1911 te Amsterdam opgericht door de gebroeders Izaak en Isidore Keesing.

De geestelijke vader ervan is de Heer Izaak Keesing, die in het bankwezen zat en wien het opviel hoeveel werk eigenlijk elke Bank moest besteden aan haar archief. Zou één onderneming het werk niet voor alle kunnen doen? Het kwam allemaal op hetzelfde neer en een ontzaggelijke hoeveelheid werk zou erdoor bespaard worden. Dus werd begonnen met een informatiedienst voor bankiers en handelaren in effecten en het succes was zó groot, dat er steeds meer systemen bijkwamen: voor nieuwsbladen, voor de internationale criminele politie enz.

Vanzelfsprekend hebben de gebroeders Keesing met hun uitvinding een grote beroemdheid verkregen. Kantoren waren gevestigd in Amsterdam, Londen, Brussel, Parijs, Génève, Wenen en Berlijn.

Het kantoor in Brussel werd geleid door den Heer Isidore Keesing en hij was het dien wij gisteren op Curaçao ontmoetten. Eigenlijk zit de Heer Keesing reeds langer dan zes maanden op Aruba en is hij werkzaam bij de N.V. Aruba Bank, die hem dezer dagen voor zaken naar Curaçao zond.

De Heer Keesing vertelde ons hoe hij hier verzeild geraakt is. Gelijk velen moest hij vluchten voor de nazies en dat deed hij reeds twee dagen na de Duitse inval in België.

Toen de Duitsers al direct doorbraken werd een auto klaargezet met 30 liter benzine. Op Zondagavond 12 Mei 1940, na 28 jaar in Brussel te hebben doorgebracht, vertrok de Heer Keesing met zijn gezin naar Frankrijk.

Via Parijs ging het naar Bretagne waar een chalet gehuurd werd in de nabijheid van Saint Nazaire. Hier was de familie van plan de kat uit de boom te kijken.

Na 14 dagen werd het reeds onbehagelijk en voort ging de tocht naar Nantes en verder naar Bayonne, vlak bij de Spaanse grens.

De visa waren in orde maar toen men de grens wilde oversteken was deze juist de vorige dag gesloten. De Franse Regering zat al in Bordeaux en dit deel van Frankrijk was als het ware een trechter geworden voor vluchtend Europa. Eindelijk gelukte het op 19 Juni de Spaanse grens over te steken. Portugese visa waren al in Brussel gereedgemaakt maar toen men naar Portugal wilde werd ook dit belet. Maar ten slotte gelukte het toch en kwam men behouden in Lissabon aan.

4000 Kilometer was per auto afgelegd: van Brussel naar Lissabon, geen kleinigheid als men in aanmerking neemt dat de auto overbeladen was.

Vol lof is de Heer Keesing over den Nederlandsen Hogen Commissaris voor de Nederlandse vluchtelingen in Lissabon, den Heer Harinxma Thoe Slooten en alle vluchtelingen zijn het er over eens, dat de Nederlanders het best door hun Regering ondersteund werden. Wij vermelden dit vooral als tegenstelling tot wat wij enkele dagen geleden uit de Knickerbocker hieromtrent overnamen.

Na 11 maanden, op 15 Mei 1941, vertrok de Heer Keesing met zijn gezin uit Lissabon met de „Ciudad de Sevilla" naar Colombia. De passage voor 3 volwassenen en 2 kinderen bedroeg maar eventjes $ 25.00.— voor een plaatsje in de 3e klasse. Uit Colombia kwam de Heer Keesing nu op Aruba, doch zijn gezin toeft nog steeds in Colombia, waar de kinderen op een Frans college zijn.

Gevraagd naar zijn broer Izaak deelde de Heer Keesing mede, dat deze na 2 jaren bezetting uit Nederland wist te komen via Frankrijk, Spanje en Portugal.

Thans bevindt Izaak Keesing zich in Washington waar hij werkzaam is bij de Nederlandse Scheepvaartmissie. In nazie-Europa is de gehele onderneming stopgezet of genazificeerd. Slechts in Engeland wordt de Engelse uitgave zelfstandig voortgezet onder bekwame leiding. Als erkenning van hun werk in het belang van de gemeenschap ontving de Heer Izaak Keesing bij het 25-jarig bestaan der uitgeverij een decoratie in de orde van Oranje Nassau en de Heer Isidore Keesing de Belgische Kroonorde.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Met de grootste** strijdmacht van zware en middelzware bommenwerpers, welke ooit gebruikt werd in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan viel de 5e luchtmacht van Luitenant Generaal George C. Kenney de bevoorradingsbasis van Salamaua aan de Hansa-baai (op Nieuw Guinea) Donderdag aan. Er werd 180 ton aan bommen geworpen. Een vrachtschip werd tot zinken gebracht, 45 schuiten werden vernield en de installaties werden ontwricht.

— **Het Britse Ministerie van Luchtvaart** deelt mede, dat vliegtuigen van het Bommenwerperscommando in de afgelopen nacht mijnen legden in de vijandelijke wateren. Marine-vliegtuigen vielen de vijandelijke scheepvaart in het Kanaal aan. 4 Mijnenvegers werden beschadigd. Geen enkel vliegtuig wordt vermist.

— **Middelzware bommenwerpers** van de 14e Noordamerikaanse luchtmacht in China deden Woensdag een dubbele aanval op Hongkong. Voltreffers werden geplaatst op 2 grote vijandelijke transportschepen voor de kaden van Kowloon en er werden branden gesticht in het havengebied. 's Morgens wierpen Mitchell bommenwerpers zware brisantbommen op het dek van een schip van 500 voet. Het schip barstte in vlammen uit. Een schip van 550 voet lengte in het droogdok werd nabij de voorsteven getroffen.

— **Het anti-duikbotencommando** van de Noordamerikaanse luchtmacht maakte bekend, dat op zijn minst 10 Duitse duikboten onlangs werden vernield of beschadigd in 13 gevechten tussen vliegtuigen en duikboten in de Atlantische Oceaan.

Men gelooft, dat 5 duikboten tot zinken werden gebracht, terwijl 5 beschadigd werden en 3 tot duiken gedwongen werden zodat een aanval op nabijzijnde Geallieerde schepen voorkomen werd. Geen van deze, verrichtingen werd tevoren bekendgemaakt.

— **De Geallieerde troepen** op Nieuw Guinea bevinden zich aan de rand van het vliegveld te Salamaua. De Japs trekken langzaam terug en worden bestookt door het Geallieerde geschut. Salamaua zelf staat ook onder het vuur der Geallieerde kanonnen.

Colombia, nieuw ondekt touristenland.

(Biezondere correspondentie).

Ongeveer een half jaar geleden beklaagde de oud-Consul-Generaal van Colombia in Amsterdam, de Heer J. V. Castillo, zich in een dagblad-artikel over de onbekendheid, die in het buitenland ten aanzien van zijn land heerst, die zó ver gaat, dat in Europa ontwikkelde mensen blijkbaar veelal niet eens wisten, waar de hoofdstad Bogotá is gelegen.

Zij, die Colombia kennen, vooral zij die er enige tijd gewoond hebben, kunnen beamen, dat onbekendheid van den tourist niet alleen een schade voor Colombia ,maar niet minder voor den tourist zelf is. Zij het dan, dat men, vooral op het platteland, er niet het comfort vindt van de internationale vacantie-centra, toch is Colombia zeer zeker der moeite waard, gekend te worden.

Colombia is een tropisch land, van Zuid tot Noord doorkruist door de geweldige bergketen, de Cordilleras de los Andes, welke in dat land drie uitlopers heeft, de Westelijke, de Centrale en hoogste en de Oostelijke. Deze combinatie, tropisch- en bergland verklaart tevens zijn schoonheid. Het is wel zelden in Colombia, dat men ontkomt aan de machtige bekoring van het landschap, aan de woeste schoonheid van de natuur. Reizen in Colombia, vooral over de weg, hetzij per auto, te paard of per muilezel, is meestal niet alleen aantrekkelijk, maar ook avontuurlijk en vaak gevaarlijk. Steeds weer gaat het over bergen en dalen in ontelbare bochten in S-slingers over smalle wegen, langs steile afgronden, bruggetjes, die nauwelijks de breedte van de wagen hebben, of soms dwars door watervalletjes, en in de regentijd langs beekjes, die in geduchte stromen zijn veranderd, en waarbij de wegen telkens weer door neerstortend zand en stenen onberijdbaar worden gemaakt en dan weer met veel moeite worden hersteld.

Nu eens op meer dan 3000 meter boven de zeespiegel, dan weer, nog geen 30 km. verder, op minder dan de helft, soms wel binnen 80 km. tot 300 meter dalend. Een steeds weer afwisselend panorama van bergen, plantengroei en licht: de indrukken, die men veelal gedurende een tocht van 100 km. door Colombia opdoet, zijn vaak te veel om te verwerken. Het verschil in hoogte geeft tevens een verschil in temperatuur, dat belangrijk uiteenloopt: sommige bergen komen ook hier, midden in de tropen, boven de eeuwige sneeuwgrens uit. Bogotá heeft een gemiddelde temperatuur van een Maartse dag, overdag vrij warm, des nachts soms tot bij het vriespunt afkoelend, en andere steden, als Tunja, ongeveer 160 km. in het Noord-Oosten, zijn nog kouder. Daarentegen hebben Medellin en Cali bv. een temperatuur, die gemiddeld 8 tot 10 graden hoger ligt, terwijl aan de kust, met de steden Barranquilla, Cartagena en Santa Marta, een zuiver tropisch klimaat heerst.

Voor de mensen is het dus zeer gemakkelijk een ander klimaat op te zoeken, hetzij warmer, hetzij kouder, maar dit gemak heeft ook zijn keerzijde, want als men op reis gaat, moet men wat de kleren betreft, steeds terdege rekening houden met de grote temperatuurswisselingen. Vooral als men op het heetst van de dag de warmte beneden verlaat, en komt tegen zonsondergang boven in de koude, dan zijn de contrasten zeer sterk. Even afwisselend als de temperatuur is natuurlijk ook de plantengroei, hetzij wild, hetzij als landbouw of cultuur. Door deze grote verscheidenheid is de plantengroei in Colombia dan ook buitengewoon gevarieerd. Het voornaamste cultuur-product is koffie, een product, waarin Colombia een biezonder voorname plaats op de wereldmarkt inneemt. Verder is de bananenteelt van grote omvang, en tal van andere vruchten, sinaasappels, citroenen, meloenen, peren, perzikken, appels, aardbeien, druiven, maar ook speciaal tropische, en bij ons vaak onbekende vruchten als de curuba, depapayo, de chirimoya, om maar enkele te noemen.

Niet minder rijk dan aan planten, is Colombia gezegend met bosproducten, alsmede verschillende bodemproducten. Onder de eerste kan men tal van uitnemende houtsoorten rekenen, geneeskundige kruiden, diverse oliehoudende gewassen, zoals eucaliptus, divi-divi, verschillende palm-oliën enz. Onder de bodemvoortbrengselen is de productie van petroleum van groot belang, verder goud, steenkool, zoutlagen, zwavelzouten, zelfs heeft men onlangs ijzeren ontdekt in het land gevonden. Een speciale plaats nemen daarbij kina en rubber in, waarover later meer.

Dat de Colombiaanse economie zich, ondanks deze grote vruchtbaarheid en geweldige bodemrijkdom niet voldoende heeft kunnen ontwikkelen, is voor een zeer groot deel het gevolg van het geweldige transportprobleem. Hiervóór is al een en ander hierover geschreven, waarbij opgemerkt dient te worden, dat goede waterwegen practisch niet voorkomen. De enige grote bevaarbare rivier, de Magdalena, heeft echter een geweldige veranderend waterniveau: in tijden van droogte blijven de schepen met lading en al soms weken liggen, zonder verder te kunnen komen, terwijl in tijden van te grote overvloed, de rivier het vele water soms niet kan verwerken, en de scheepvaart ook daar biezonder veel hinder van ondervindt.

Slechts in het uiterst schaars bewoonde Zuidelijke en Oostelijke gedeelte van het land, in de eerste plaats in de vrij vlakke Llanos, de tropische wildernis, heeft men enige bevaarbare rivieren. Ook de grote Amazone is slechts tot aan de Colombiaanse grens bevaarbaar, hogerop is de scheepvaart, nu op de zijrivier, de Putumayo, biezonder moeilijk, wegens de snelheid van de stroom.

Het spoorwegnet is zeer dun: ondanks dat Colombia ongeveer 34 x de oppervlakte van Nederland heeft, is het spoornet minder uitgestrekt dan in ons land. Van snelheid is bij deze slingerende bergtreintjes slechts in enkele gevallen sprake en ook in vlak terrein is 80 km. een uitzondering. Het meeste vervoer geschiedt dus per as en als men denkt aan bovengenoemde veel voorkomende gevallen van wegverzakkingen en -instortingen, en niet minder aan de grote bandenschaarste, dan kan men begrijpen, dat het binnenlands transportprobleem bijna zo groot is als het overzeese in deze laatste jaren ooit is geweest.

Toch is deze toestand in de laatste jaren heel wat verbeterd, bij vroeger vergeleken, toen er nog maar heel weinig rijwegen, en hier en daar maar een spoorweg bestond. Alles ging toen per muilezel, de reis van Bogotá naar Medellin, die tegenwoordig per vliegtuig ruim een uur in beslag neemt, duurde twee weken. Dit verklaart het sterke isolement van Bogotá in vroegere jaren, en tevens het feit, dat iedere Colombiaan van ontwikkeling kortere of langere tijd in Europa doorbracht, bij voorkeur in Frankrijk. Vele jongelui van gegoede familie hebben in Frankrijk gestudeerd, of ook in België en Duitsland. Nederland is, grotendeels door de taalmoeilijkheid, en ook door de duurte als toeristenland, minder bekend. Weliswaar zijn er verschillende Colombianen die Nederland tenminste in transito hebben leren kennen, doordat ze de reis per K.N.S.M. maakten, en deze mensen zijn over het algemeen wel zeer over Nederland te spreken, maar het zou toch zeker de zaak van de regering zijn, de bekendheid van het land door een goedkoop toerisme te bevorderen.

De isolatie van Bogotá heeft er zeker toe bijgedragen, dat hier een sterke zin voor traditie van Spaans-Franse aard heerst en ook een sterk geproduceerde Latijnse cultuur. Bogotá heet het Athene van Zuid-Amerika, de ontwikkeling is in de eerste plaats littérair geweest: de Franse en Spaanse letterkunde en geschiedenis is er zeer bekend, maar tevens is het volk zeer goed op de hoogte van de nationale historie, vooral die welke op de bevrijdingsbeweging betrekking heeft en de nationaal littérateur. Men zegt wel eens, dat Bogotá 75% dichters onder zijn bevolking heeft. Mathematisch mode dit getal dan niet juist zijn, zeker is, dat men onder de onvervalste Bogotanos van de oude stempel heel wat dichters en beoefenaars van de schone letteren aantreft. Muziek en beeldhouwkunst worden minder beoefend, ofschoon in de laatste jaren het Radio-Station van de Regering, de Radiodifusora Nacional, door het geven van classieke en goede populaire muziekprogramma's met deskundige toelichting, getracht heeft, de smaak van het publiek te verbeteren.

In het algemeen kan men zeggen, dat de toevloed van moderne Europese en Amerikaanse welvaartsgoederen ook zijn invloed op de denkwijze van de jongere generatie heeft geoefend.

BEGROTING 1943.

Over Militaire Zaken.

Vraag: De vraag werd gesteld of de bouw van kustbatterijen ook behoort tot de schutterij. Moet deze niet ten laste van de Rijksbegroting gebracht worden?

2. Van de uitbreiding van officiersverblijven te Suffisant zou men gaarne de plannen zien. Wat is er en wat moet er komen?

3. De aanleg van een tennisbaan is toch zeer luxe. De meeste heren zullen om te tennissen toch wel op de verschillende clubs terecht kunnen. Deze post hoort niet op deze begroting thuis, vond men.

Ook van het nieuwe kamp op Bonaire zou men het project willen zien. Wat is de bedoeling: iets permanents of iets tijdelijks? Waarvoor, in het eerste geval? En iets tijdelijks kan toch geen ƒ 200.000,— kosten? En denkt het Bestuur het kamp nog dit jaar te kunnen bouwen?

Antwoord: 1. De uitgaaf ad ƒ 100.000,— voor de kustbatterij betreft de kazernering van het bediendend personeel van enige batterijen en niet voor de batterij als geschutsopstelling en haar bewapening. De laatste uitgaven behoren inderdaad te komen ten laste van de Rijksbegroting.

2. De woongelegenheden voor officieren in het kamp Suffisant is dermate beperkt, dat een gedeelte van de onder-officiersverblijven daartoe wordt gebruikt. In verband hiermede is uitbreiding met een 8-tal twee-persoonskamers urgent. In het uitgetrokken bedrag van ƒ 24.000,— is mede begrepen de kosten van meubilering der nieuwe kamers.

3. Teneinde tegemoet te komen aan het gebrek aan recreatie voor officieren in het kamp Suffisant op wachtdagen en op dagen, waarop zij voor piketdiensten in het kamp aanwezig moeten zijn, is aan den Gouverneur verzocht te willen overgaan tot aanleg van een tennisbaan aldaar. Afgescheiden van de vervoersmoeilijkheden en de voor sport beschikbare tijd, laten de inkomsten van de veelal in diensttijd jonge landmacht-officieren niet toe, dat zij lid zijn van diverse clubs.

4. Het bedrag, uitgetrokken voor de bouw van cellen voor gestraften is bij Nota van wijzigingen met ƒ 4.000,— verhoogd, aangezien het oorspronkelijk uitgetrokken crediet niet toereikend zal zijn.

5. In het Rifforr dient een luchtdoelbatterij te worden gebouwd, welke de volgende onderdelen bevatten moet: een cantine, waaronder slaapgelegenheid voor de burgerwacht; een kamer voor onder-officieren; toiletten; een slaapzaal voor manschappen; een officieren slaapkamer; een commandopost; twee munitiebergplaatsen; twee geschutsfundaties. De kosten aan dit project verbonden worden op ƒ 20.000 begroot. Zie Nota van wijzigingen.

Aruba, afbouw kamp Oranjestad. Het voor dit doel uitgetrokken bedrag wordt bij Nota van wijzigingen verhoogd met ƒ 2.100,—, zijnde de kosten van betegeling van de galerij langs de zalen en kamers van het militair hospitaal. Oorspronkelijk zou deze galerij van beton gemaakt worden, doch uit hygiënische overwegingen wordt bij nader inzien de voorkeur gegeven aan tegels.

Inzake de bouw van een militair kamp op Bonaire moge verwezen worden naar de bereids door den Algemeen Militair Commandant en den Directeur van het Departement van Openbare Werken gegeven inlichtingen terzake. Het uitgetrokken bedrag wordt teruggebracht tot een eerste termijn. Zie de beantwoording van artikel 220301 en de Nota van wijzigingen.

Het huis op Pietermaai.

Vraag: Gaarne zou men vernemen welk bedrag van de uitgetrokken som van ƒ 75.000,— bestemd is voor verbouwing. Vele leden spraken hun afkeuring uit over de gang van zaken met betrekking tot dit huis. Het perceel had immers gehuurd kunnen worden.

Antwoord: De verbouwingskosten en de kosten van herstel van het perceel Pietermaai hebben in totaal bedragen ƒ 12.400,—. De leden, die hun afkeuring uitspreken over de gang van zaken met betrekking tot dit huis, mogen zich wel realiseren, dat het bezit van dat perceel ook nadat de crisisdiensten tot het verleden behoren, van zeer groot belang is voor het Staatsdeel. Immers er is en blijft gebrek aan behoorlijke onderbrenging van verschillende diensten — ook van die van permanent karakter — en het onderwerpelijk perceel is wat ligging en grootte betreft, biezonder geschikt als landskantoor.

Het huis kon niet gehuurd worden in verband met de nodige verbouwing. De Gouverneur heeft niet slechts een koopsom aangeboden — te bepalen op redelijke voorwaarden — maar bovendien bij gebrek aan beleggingsmogelijk nog inkomen. Het wil hem voorkomen, dat zulk een behandeling van zaken in oorlogstijd, waar zovelen zulke zware offers moeten brengen, met afkeuring bejegenen, nog al sterk is.

De bouw van een maïsmeelfabriek.

In het belang van de voedselvoorziening van het Staatsdeel wordt het noodzakelijk geoordeeld over te gaan tot de bouw van een maïsmeelfabriek. De benodigde machines zullen blijkens ingewonnen informaties uit de Verenigde Staten van Noord-Amerika kunnen worden betrokken. Bij Nota van wijzigingen wordt een eerste termijn ten bedrage van ƒ 50.000,— opgebracht.

Wij ontvingen.

THE ROBE.

In een rijke senatorsfamilie wordt een Griekse slaaf gekocht. Het verhaal speelt in het oude Rome omtrent het begin onzer jaartelling. Een zoon van den senator komt in conflict met een invloedrijk persoon en wordt daarom naar Minoa, een Romeinse provincie in het Zuiden van Palestina, verbannen als chef van een fort. Zijn slaaf gaat mede. Op bezoek in Jeruzalem ziet zij Jezus en de omstandigheden leiden ertoe, dat de senatorszoon, Marcellus geheten, commandant wordt van het troepje, dat tot taak krijgt Jezus te kruisigen. Als er om Jezus' kleed gedobbeld wordt, krijgt Marcellus het kleed. En dit kleed is het, waar om heen het gehele verhaal van de dikke roman „The Robe" van Lloyd C. Douglas geweven is. Deze roman, bij de 700 bladzijden, is in een half jaar tijds een best-seller geworden, de slechtste reclame, die aan een boek te beurt kan vallen, omdat iets van werkelijke smaak, van echte waarde, steeds slechts door weinigen genoten wordt. Behalve dat het boek al een oplage van een half millioen heeft gehaald, is het op het lijstje van meest verkochte boeken — een soort meter van de smaak van Jan Publiek — steeds meer bovenaan gekomen en wie de laatste Noordamerikaanse kranten heeft gezien, weet, dat het op het ogenblik practisch in alle grote steden van dat land als nummer 1 op de lijst staat.

Op Curaçao ligt het boek eveneens in de etalages en blijkens ervaringen wordt het ook druk gelezen. Iets wat den meesten met graagte zal afgaan, want de schrijver, omtrent wien ons geen biezonderheden bekend zijn, is er inderdaad in geslaagd een boeiend geheel te schrijven, dat voor die weinigen op Curaçao, die de tijd aan zich hebben, een spanning zal opleveren, die ertoe noopt het boek aan een stuk uit te lezen.

Over het algemeen zijn zulke boeken een dankbaar verkoopobject. Boeken, die het leven van de tijd van Jezus' omwandeling op aarde doen kennen, worden overal graag gekocht. Bovendien heeft dit boek als speciale eigenschap, dat het zeer irenisch geschreven is, zodat lieden van elke kerkelijke dominatie het lezen kunnen zonder aanstoot te nemen. Ketterijen staan er niet in, historische onjuistheden weinige. De bedoeling van den schrijver is kennelijk geweest zoveel mogelijk plaatselijke kleur aan het geheel te geven, maar doordat hij te Noordamerikaans is in zijn denken, is hij daarin slechts ten dele geslaagd.

Een historische roman kan men dit boek zeker niet noemen, althans niet naar de maatstaven, die voor zulk werk in Europa worden aangelegd. De schrijver toont wel enig idee te hebben van de Romeinse tijd, maar dat hij dieper is doorgedrongen in het Romeinse leven, in het zakenleven, in het politieke leven en het gezinsleven uit het Rome van de eerste eeuw, blijkt uit zijn boek zeker niet.

Wij willen dit boek, dat littérair ongeveer gelijk gesteld kan worden met het peil van „De Klop op de Deur", (ook zo'n best-seller en vlot lezend verhaal) als boeiend leesboek zeker niet van de hand wijzen. Voor velen zal het een aangename tijdverpozing zijn. En wij moeten erkennen, dat ook wij ten zeerste geboeid waren door de spannende wijze, waarop de auteur zijn incidenten laat plaats vinden. En daar de inhoud op hoog plan staat en getuigt van het idealisme des schrijvers moet men zeggen, dat het als leesboek zeker tot de beste tijdverpozingen behoort.

Kerkberichten.

Week van 29 Aug. t/m 5 September.

Zo.: Negende Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid.

Tevens Feest van de onthoofding van den H. Joannes den Doper.

Ma.: H. Rosa van Lima O.P.

Vr.: Eerste Vrijdag van de maand in het biezonder toegewijd aan het Allerheiligst Hart van Jezus.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK.

Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
18.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.

Ma.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van de H.Rosa van Lima.

Vr. 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.

Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170.

spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis voor het Zilveren Kloosterfeest van Zuster Antonia

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis

Iedere avond om 18 uur Rozenhoedje.

Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.

Ma.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van de H. Rosa van Lima.

Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.

17 — 18 Aanbidding voor de leden van de Eucharistische Bond (P.)

Vr.: 5.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.

Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de genele dag.

Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederland.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5. H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en Eng.)
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.

Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur 7 — 8.15 uur beh. Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).

Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367, spreekuur: 7—9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

6.— H. Mis (P.); 8.30 Hoogmis.
17.— Lof.

Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).

Za.: 7.— Kindermis.

Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.

Weekd.: HH. Missen om 6 en 6.30 uur.

Donderdags 18.30 uur lof ter ere van het Allerheiligst Sacrament.

Biechten: Alle weekdagen onder en na de HH. Missen en 's namiddags om 15.30 uur. 's Zaterdags bovendien van 15.30 tot 19 uur.

Iedere avond om 17.30 uur Rozenhoedje voor de vrede.

9.— Hoogmis
18.— Aanbiddingslof voor de mannen.